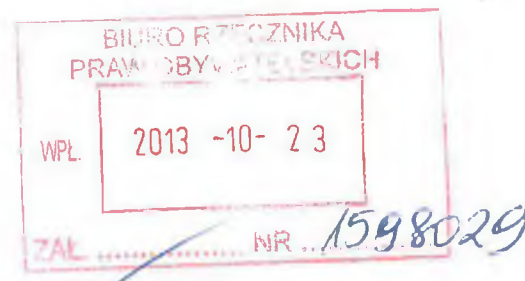

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji
Al. Ujazdowskie 11
00-950 WARSZAWA Skr. Pocz. 33
Centrala tel. 52 12 888

DWOiP III 072 - 22/13/3

RPO-744 189 / 13
Warszawa dnia 22 10 2013 r.

Pani
Justyna Róża Lewandowska
Dyrektor Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Szanowna Pani Dyrektoro,

W odpowiedzi na pismo z dnia 1 października 2013 roku (sygn. RPO-744189 - VII-720.8.3/13/WS), przy którym przekazano Raport przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji Młodzieżowego Ośrodka Adaptacji Społecznej w Szubinie, uprzejmie przedstawiam stanowisko Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji (dalej DWOiP) odnośnie sformułowanych przez Zespół zaleceń.

Ad.1.1 – odstąpienie od kontroli osobistych wychowanków;

Zdaniem DWOiP zalecenie należy uznać za niezasadne. W § 2 pkt 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich – dalej rozporządzenie (Dz.U. z 2001r., Nr 124, poz. 1359 z późn. zm.) wskazano co należy rozumieć przez kontrolę pobieżną, w pkt 20 kontrolę osobistą, a w kolejnym punkcie zdefiniowano kontrole pomieszczeń. Z kolei w § 105⁹ ust. 1 pkt 3 przewidziano obowiązek pracowników ochrony polegający na przeprowadzaniu kontroli „w celu odnalezienia przedmiotów niebezpiecznych i niedozwolonych oraz udaremnienia ucieczek albo w innych uzasadnionych przypadkach.” Przepis ten daje podstawę do przeprowadzenia kontroli określonych w § 2 (pobieżnej, osobistej i pomieszczeń), z pozostałych przepisów rozporządzenia i wydanych instrukcji. W każdej sytuacji

przeprowadzenia kontroli musi być ona wykonana w określonym rozporządzeniem celu.

Ad. 1. 2 – zaprzestanie przeprowadzania badań wychowanków na obecność w ich organizmie narkotyków i alkoholu przez pracowników MOAS;

W ocenie DWOiP zalecenie jest zasadne. Obecnie kwestię badań regulują jedynie przepisy w stosunku do nieletniego, wobec którego wykonuje się środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 kwietnia 2012 r. *w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania badań na obecność alkoholu lub innego środka użytego w celu wprowadzenia się w stan odurzenia w organizmie nieletniego* (Dz.U. z 2012r., poz. 468), kurator sądowy jest wtedy uprawniony do przeprowadzenia badań koniecznych do ustalenia zawartości alkoholu lub innego środka użytego w celu wprowadzenia się w stan odurzenia. Ponadto ww. badania może przeprowadzać funkcjonariusz Policji, w przypadku popełnienia czynu zabronionego przez nieletniego. Uprawienie takie przysługuje również personelowi ochrony zdrowia.

Ad.1.3 – zaprzestanie kontrolowania rozmów telefonicznych wychowanków i Ad. 1.4 – stosowanie przepisów art. 66 § 4 i § 5 upn;

W ocenie DWOiP zalecenie jest zasadne. Mając na uwadze treść art. 49 *Konstytucji RP*, który stanowi, że "zapewnienia się wolność i ochronę tajemnicy komunikowania się. Ich ograniczenie może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w ustawie i w sposób w niej określony". Kontrola rozmów telefonicznych w zakładzie wpływa bezpośrednio na utrzymanie bezpieczeństwa (ograniczenie możliwości organizacji ucieczki, dostarczania środków niedozwolonych i niebezpiecznych, przekazywania informacji utrudniających postępowania sądowe, prób wywierania nacisku na zlecenie z zewnątrz na nieletnich przez innych współwychowanków w toczących się sprawach – szczególnie w sytuacji nieletnich przebywających w schronisku dla nieletnich). W przepisach brak jest wyraźnych regulacji określających zasady kontrolowania rozmów telefonicznych wychowanków. Przyjąć można, że kontrola rozmów telefonicznych stanowi formę ograniczenia kontaktów wychowanków z osobami spoza placówki i wówczas zastosowanie znaleźć może art. 66 § 4 i 5 upn. Na mocy art. 66 § 4 upn dyrektor może ograniczyć

lub zakazać kontaktów nieletniego z osobami spoza zakładu wyłącznie w wypadkach wskazanych w tym przepisie. Ponadto dyrektor zobowiązany jest do niezwłocznego zawiadomienia nieletniego i sądu rodzinnego wykonującego orzeczenie o powodach takiej decyzji. Sąd zgodnie z powołanym § 5 art. 66 upn może uchylić decyzję dyrektora. Powyższe przepisy stosuje się do kontaktów osobistych wychowanków z osobami spoza zakładu. Należy jednak pamiętać, że regulacje te nie różnicują w tym zakresie osób spokrewnionych i obcych. Dlatego też brak jest podstaw do przyjęcia ogólnego zakazu odwiedzin nieletnich przez inne osoby niż rodzina i opiekunowie prawni.

Ad. 1.5 – wprowadzenie zmian w katalogu środków dyscyplinarnych i nagród, zgodnie z uwagami zawartymi w pkt 6 Raportu;

Zalecenie jest zasadne. Katalog nagród jak i środków dyscyplinarnych w zakładzie nie może być inny niż przewidywało to w dacie kontroli rozporządzenie (do dnia 08.10.2013r.), a obecnie zawierają przepisy upn (dodany - ustawą z dnia 30 sierpnia 2013r. o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz niektórych innych ustaw Dz. U. poz. 1165 - rozdział 4a), gdzie nie przewidziano nagrody w postaci „zezwolenia na dodatkowe wizyty” Zachowanie nieletniego jedynie w sytuacjach wskazanych w art. 66 § 4 upn może uzasadniać ograniczenie lub wydanie przez dyrektora zakazu kontaktów nieletniego z osobami spoza zakładu, przy jednoczesnym zastosowaniu wymogów zawartych w § 5.

Regulamin może określać terminy i czas odwiedzin.

Zasadne jest uzupełnienie regulaminu o wskazane na str. 12 Raportu wyłączenie zgodnie z treścią § 71 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia (obecnie art. 95cf ust. 1 pkt 5 upn) oraz usunięcia z katalogu środków dyscyplinarnych, środka wskazanego w pkt „i” regulaminu.

Ad. 1.6 – odstąpienie od stosowania pozaregulaminowych środków dyscyplinarnych (w tym obowiązku noszenia stygmatyzującej odzieży);

Zdaniem DWOiP jest zasadne. W zakładzie dopuszczalne jest stosowanie środków dyscyplinarnych zgodnych z obowiązującymi przepisami. Rozszerzanie w regulaminie katalogu środków dyscyplinarnych o nowe lub modyfikowanie przewidzianych w ustawie jest niedopuszczalne. Zabronione jest również stosowanie

środków nie przewidzianych w przepisach. W sytuacji istnienia takiej praktyki należy ją bezzwłocznie wyeliminować.

Ad. 1.7 – stosowanie postanowień regulaminu udzielania wychowankom nagród i środków dyscyplinarnych dotyczących trybu odwoławczego;

Umożliwienie nieletnim korzystanie z opracowanych w zakładzie procedur dotyczących trybu odwoławczego oraz prawa składania skarg. Zgodnie z uprawnieniem przewidzianym w § 57 ust.1 pkt 12 rozporządzenia nieletniemu zapewnia się możliwość składania skarg, próśb i wniosków. Przepis § 21 ust. 1 wskazuje dyrektora jako osobę kierującą zakładem i sprawującą nadzór pedagogiczny oraz zapewniającą warunki niezbędne do realizacji zadań zakładu. Zestawienie tych przepisów uzasadnia przyjęcie, iż nieletni ma prawo kierowania skarg do dyrektora nie zaś sądu.

Ad. 1.8 – zaprzestanie zabierania w porze dziennej materacy wychowankom przebywającym w izbie przejściowej;

Zalecenie zdaniem DWOiP jest zasadne. W przepisach wykonawczych brak jest podstawy prawnej do tego rodzaju działań. Zgodnie z § 44 ust. 4 rozporządzenia izba przejściowa winna być urządzona w sposób odpowiadający warunkom pomieszczenia mieszkalnego. Oznacza to, że jej wyposażenie powinno odpowiadać wyposażeniu pozostałych pomieszczeń mieszkalnych w placówce.

Ad. 1. 9 – dostosowanie procedury stosowania środków przymusu bezpośredniego i regulaminu pobytu wychowanka w izbie izolacyjnej do obowiązujących przepisów:

Zalecenie jest zasadne W związku ze zmianą przepisów wskazanych w raporcie (str. 9) należy niezwłocznie dokonać odpowiednich zmian w aktach wewnętrznych zakładu.

Ad. 1.10 – wyjaśnienie zgłoszonego przez wychowanków sposobu przekazywania maszynek do golenia;

Zdaniem DWOiP w zakładzie nie powinny zdarzać się sytuacje opisane w Raporcie. Dlatego też sygnał ten należy wyjaśnić, a jego ewentualne potwierdzenie winno skutkować wyciągnięciem konsekwencji.

Ad.1.11 – zapewnienie wychowankom odpowiedniej liczby wiatraków w porze letniej i ad. 1.13 – zakup dodatkowych mat antypoślizgowych;

Zalecenia w ocenie DWOiP są zasadne. Zgodnie z brzmieniem § 21 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia dyrektor realizując zadania zakładu zapewnia wychowankom właściwe warunki bytowe, sanitarne i zdrowotne. Wyposażenie pryszniców w maty antypoślizgowe ma zasadnicze znaczenie dla zdrowia umieszczonych w placówce wychowanków, dlatego też zabezpieczenie to winno zostać niezwłocznie uzupełnione. Ponadto wszystkie pomieszczenia mieszkalne winny być wyposażone podobnie (jednakowo), celowy jest więc zakup brakujących wiatraków. Zważywszy na niski koszt zakupu wskazanych w Raporcie przedmiotów, wykonanie powyższych zaleceń nie powinno powodować znacznych wydatków w budżecie placówki.

Ad.1.12 – modernizację monitoringu w celu archiwizowania nagrań zgodnie z obowiązującymi przepisami;

Przyjęty w § 105⁵ rozporządzenia termin przechowywania zapisów z monitoringu (do czasu opuszczenia placówki przez nieletniego) spowodował konieczność kosztownego dostosowania istniejących systemów do obowiązujących wymogów. Nie wszystkie placówki były w stanie wygospodarować na ten cel odpowiednie środki, ale systemy te są sukcesywnie modernizowane i dostosowywane do wymogów ww. przepisu. Z uwagi na zgłaszane przez dyrektorów zakładów i schronisk zastrzeżenia odnośnie zbyt długich okresów przechowywania zapisów monitoringu, w ramach prac nad nowelizacją rozporządzenia w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich uwzględniono postulat ograniczenia czasu ich przechowywania (30 lub 60 dni w zależności od monitorowanego pomieszczenia). Pozwoli to na ograniczenie wydatków związanych z zakupem odpowiednich urządzeń i archiwizowaniem nagrań, bez istotnego wpływu na stan bezpieczeństwa w placówce.

Ad. 1.14 – zorganizowanie szkoleń dla pracowników placówki z zakresu ochrony praw dziecka w prawie międzynarodowym i krajowym, a także ze stosowania środków przymusu bezpośredniego i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;

W ocenie DWOiP zalecenie jest zasadne. Jednocześnie podnieść należy, że w stosunku do pracowników ochrony znaczna część tematyki wskazanej w powyższym zaleceniu ujęta jest w organizowanych od 2009 roku szkoleniach. W Kursie Ochrony Osób i Mienia zorganizowanym w Białymstoku uczestniczyło 33 pracowników niepedagogicznych placówek dla nieletnich – strażników. Kurs był realizowany w okresie: październik 2009 – czerwiec 2010. W roku 2010 roku odbyło się również szkolenie I i II stopnia dla strażników placówek dla nieletnich. W sumie szkolenie ukończyło 119 strażników. Szkolenia i kursy dla wszystkich pracowników zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich zawierające elementy prawa dotyczącego nieletnich umieszczonych w zakładach i schroniskach są obecnie realizowane w ramach projektu Ministerstwa Sprawiedliwości „Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kluczowych pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych zakładów poprawczych i schroniska dla nieletnich” w Priorytecie I POKL.

Ad. 1.15 – przy najbliższym remoncie placówki, wymagającym uzyskania pozwolenia na budowę, uwzględnienie potrzeby przystosowania placówki do potrzeb osoby niepełnosprawnej;

Zalecenie można uznać w ocenie DWOiP częściowo za zasadne. Należy zauważyć, iż w krajowych przepisach obecnie brak jest konkretnych uregulowań nakazujących dostosowywanie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich do potrzeb osób niepełnosprawnych. Przepis § 55 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.) wyłącza konieczność wykonania pochylni lub innego urządzenia technicznego zapewniającego osobom niepełnosprawnym dostęp na kondygnacje z pomieszczeniami użytkowymi, z których mogą korzystać. Zapis tego ustępu w ostatnim zdaniu stanowi wprost, że „nie dotyczy to budynków koszarowych, zakwaterowania w zakładach karnych, aresztach śledczych oraz zakładach

poprawczych i schroniskach dla nieletnich". Takie wyłączenia zawarte są również w przepisach dotyczących drzwi wejściowych (§ 61 ust. 2 rozporządzenia), czy też dojazdów (§ 16 ust. 2 rozporządzenia). Ponadto niezmiernie ważnym jest, iż dotychczas nie zdarzyła się w placówkach podległych Ministrowi Sprawiedliwości sytuacja umieszczenia niepełnosprawnego nieletniego.

Jednakże w miarę możliwości wykonanie zalecenia przyczynić się może do ułatwienia ewentualnych odwiedzin nieletnich przez osoby z niepełnosprawne.

Ad. 1.16 – wyjaśnienie kwestii profilaktycznych badań medycznych wychowanków;

Mając na uwadze przywołane w pkt 9 Raportu uregulowania międzynarodowe dotyczące profilaktycznej opieki medycznej, o ile badania profilaktyczne wychowanków nie są dotychczas realizowane należy je prowadzić zgodnie z zaleceniem.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że DWOiP w ramach sprawowanego nadzoru nad Młodzieżowym Ośrodkiem Adaptacji Społecznej w Szubinie ustali, czy wydane zalecenia zostaną przez placówkę zrealizowane.

2

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu
Wykonania Orzeczeń i Probacji
Monika Lewoc
sędzina

Do wiadomości:

1. Dyrektor MOAS w Szubinie;
2. Prezes Sądu Okręgowego w Bydgoszczy;

Zakład Poprawczy Młodzieżowy Ośrodek Adaptacji Społecznej

w Szubinie

ul. Kcyńska 36 89 – 200 Szubin tel. (52) 384 – 28 – 19
Fax. (52) 384 – 80 – 70, Regon 000321744, NIP 562 – 13-74-076
www.zpszubin.pl mail: sekretariat@szubin.zp.gov.pl

Szubin, dnia 24.10.2013 r.

L. Dz. I – 547/13

Dotyczy: RPO-744189-VII-720.8/13/WS

Szanowne Panie

2013 -11- 12

1601859

Justyna Róża-Lewandowska
Dyrektor Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji
Al. Solidarności 77
00-900 warszawa

W nawiązaniu do raportu z wizytacji przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji dokonanej w dniu 31.07.2013 r. pragnę stwierdzić, że nasza placówka niezwykle wysoko ceni sobie, przełamywanie barier izolacji w postaci udziału wychowanków w pracach na rzecz środowiska lokalnego oraz poprzez obecność osób i instytucji zewnętrznych w życiu placówki. Cieszymy się, że osoby wizytujące dostrzegły podejmowane przez nas starania na rzecz stworzenia jak najlepszych warunków bytowych nieletnim, urozmaiconej oferty zajęć kulturalnych i sportowych, ochrony przed niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem, realizacji prawa do realizacji praktyk religijnych, edukacji, informacji, pobytu na świeżym powietrzu. Szczególnie cieszy, przekazana wizytującym, opinia wychowanków o tym, że pobyt w naszej placówce zmienił ich na lepsze. Odnosząc się do kwestii ujętych w zaleceniach powizytacyjnych uznaję, że spora część z nich odnosi się do kwestii wymagających korekt np. dotyczących aktualizacji prawa wewnętrznego, których wprowadzenie pomoże w realizacji stojących przed nami zadań, na jeszcze wyższym poziomie:

1. W naszej placówce nie przeprowadza się kontroli osobistej wychowanków. Zgodnie z § 105¹⁷ ust 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich (Dz.U.01.124.1359 z późn. zmianami) oraz punktem 18. Regulaminu Pobytu wychowanka w ZP MOAS w Szubinie (zwanego dalej regulaminem pobytu wychowanka) w Zakładzie dokonuje się *kontroli pobieżnej nieletnich*. Głównym zadaniem w/w czynności jest zapobieganie i przeciwdziałanie posiadaniu przez wychowanków przedmiotów niebezpiecznych, w szczególności narzędzi do cięcia metalu, środków służących do obezwładniania, broni, środków odurzających, substancji psychotropowych oraz alkoholu. Kontrola pobieżna zawsze odbywa się w obecności dwóch pracowników. Podczas wykonywania tej procedury zachowane są wszelkie prawa do prywatności i intymności osoby poddanej kontroli. Przyjmując sugestie wizytujących, pracownicy zwrócą uwagę aby kontrola pobieżna nie odbywała się w pomieszczeniu monitorowanym.
2. Kwestia przeprowadzania badań wychowanków na obecność w ich organizmie narkotyków i alkoholu jest jednak kluczowa w obszarze bezpieczeństwa zakładu i wychowanków. Istotnie upn daje taką delegację kuratorowi sądowemu sprawującemu nadzór nad nieletnim. Zaprzestanie tych badań narazi placówkę i wychowanków na niebezpieczeństwo sięgania po środki psychoaktywne, w związku z poczuciem bezkarności, czym doprowadzi się do zakłócenia bezpieczeństwa lub porządku w zakładzie. W związku z powyższym zwracam się z prośbą o pomoc, we wskazaniu niesprzecznych z prawem, sposobów przeprowadzania w/w badań. Nasze prace nad zmianami w prawie wewnętrznym w tej kwestii zmierzać będą w

kierunku uzyskania zgody na badanie ze strony rodzica/opiekuna prawnego wychowanka, który nie ma ukończonych 18 lat oraz pełnoletniego wychowanka.

3. Pracownicy naszej placówki nie kontrolują rozmów telefonicznych wychowanków. Telefony będące na wyposażeniu grup wychowawczych służą do kontaktów służbowych pracowników będąc jednym z elementów systemu bezpieczeństwa. W trosce o kontakt wychowanków z osobami bliskimi stosuje się, w drodze wyjątku, umożliwienie krótkiej rozmowy z osobami z zewnątrz – głównie w celu umówienia rozmowy przy wykorzystaniu aparatu wrzutowego usytuowanego w korytarzu na parterze budynku głównego. Funkcjonujący w grupach wychowawczych system łączności oparty o dwa aparaty (beziprzewodowy i stacjonarny) nie służy podsłuchiowaniu rozmów lecz jest zabezpieczeniem w sytuacji awarii zasilania, kiedy to aparat beziprzewodowy przestaje działać.
4. Dyrektor zakładu stosuje art. 66§4 i §5 upn. Od 01.09.2006 r. (tj. od dnia objęcia stanowiska przez obecnego dyrektora) nie stosowano ograniczenia lub zakazu kontaktów nieletniego z osobami spoza zakładu. Gdyby takowe wystąpiły dyrektor zawiadomiłby nieletniego oraz sąd rodzinny wykonujący orzeczenie. Dostosowania do obowiązującej praktyki, zgodnej z prawem zewnętrznym, wymagają niektóre zapisy regulaminu pobytu wychowanka. Dobrą praktyką naszej placówki jest bowiem udzielanie wychowankowi zgody na odwiedziny przez członka najbliższej rodziny o każdym czasie – w sprawach ważnych i nagłych: o każdej porze dnia i nocy – bez uprzedniego umawiania się. Osoby spoza rodziny wychowanka zobligowane są do umawiania terminu odwiedzin celem uniknięcia sytuacji braku możliwości spotkania, z powodu udziału wychowanka w zajęciach obowiązkowych, wynikających z tygodniowego rozkładu zajęć.
5. Podjęto działania mające na celu wprowadzenie zmian w katalogu środków dyscyplinarnych i nagród. Zakończenie całości prac nad zmianą prawa wewnętrznego przewidywane jest na miesiąc grudzień b.r.
6. W placówce nie stosowano pozaregulaminowych środków dyscyplinarnych w postaci obowiązku noszenia stygmatyzującej odzieży. Wychowanek przybywający do ZP Szubin na samym początku swego pobytu otrzymuje od Dyrektora placówki zgodę na używanie odzieży prywatnej. W przypadku nagannego zachowania lub umieszczenia wychowanka w izbie przejściowej dyrektor cofa tę zgodę. Kolor, fason lub krój dresów nie jest jednakowy. Wynika to z faktu, że dresy zakupiono w różnych przedziałach czasowych. Istotnie pozostaje jeszcze w użytkowaniu kilka dresów koloru jaskraworóżowego ze starego (przed 2005 rokiem) zakupu i w najbliższym czasie zostaną one ostatecznie wycofane z użytkowania. Korzystanie z nich nie nosi u nas charakteru stygmatyzującego bowiem to, który z wychowanków z nich korzysta jest dziełem przypadku. Zakupy odzieży dokonywane są zgodnie z zapotrzebowaniem. Przy zakupie staramy się kierować przede wszystkim kosztami zakupu. Obecnie większość wychowanków korzysta z dresów pochodzących od holenderskiej fundacji oraz z zakupu (firmy ubierającej kluby piłkarskie , których zakupiono 10 szt. podczas wyprzedazy). Dresy te są na tyle atrakcyjne, że wychowankowie wolą je nosić bardziej, niż odzież własną. Doprowadziło to do sytuacji, w której nagroda w postaci wyrażenia przez dyrektora zgody na korzystanie z odzieży własnej, staje się coraz bardziej bezprzedmiotowa.
7. Stosowanie trybu odwoławczego, przysługującego wychowankowi wobec każdej decyzji podjętej wobec niego – w szczególności wobec zastosowanego środka dyscyplinarnego – uważam za jak najbardziej zasadne. Będziemy częściej informować wychowanków o możliwości korzystania z procedury odwoławczej.
8. Zgodnie z zaleceniem wychowankowie przebywający w izbie przejściowej mają do dyspozycji materace również w porze dziennej.
9. W dniu 08 października b.r. weszła w życie ustawa o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz.U.2013.628), dzięki której zmiana prawa wewnętrznego stała się możliwa. Zgodnie z zaleceniem powołana została komisja mająca na celu opracowanie procedury stosowania środków przymusu bezpośredniego i regulaminu pobytu w izbie izolacyjnej do obowiązujących przepisów. Przewidywany czas wprowadzenia nowych regulacji – grudzień b.r.
10. Zalecenie dotyczące wyjaśnienia sposobu przekazywania wychowankom maszynek do golenia jest zasadne – o ile niemożliwe było ustalenie stanu faktycznego w dniu kontroli. W

toku postępowania wyjaśniającego ustalono, że sposób przekazywania maszynek do golenia wymieniony przez Przedstawicieli KMP nie jest znany pracownikom naszej placówki. Wychowanek, który zgłasza się do pracownika z prośbą o wydanie maszynki do golenia, otrzymuje ją. Poruszona kwestia wynika prawdopodobnie z pomówienia ze strony któregoś z wychowanków. Podjęto jednak działania monitorujące sposób zaopatrzenia wychowanków w przybory toaletowe.

11. Zgodnie z zaleceniem dyrektor zakładu podejmie kroki aby wychowankowie przebywający w ZP Szubin w porze letniej mieli do dyspozycji wentylatory – docelowo po jednym w każdej sypialni.
12. Zgodnie z zaleceniem w placówce przeprowadzona zostanie modernizacja monitoringu w miarę posiadanych środków finansowych.
13. Wszystkie grupy wyposażone są w maty antypoślizgowe pod prysznicami. Podczas wizyty Przedstawicieli KMP funkcjonowały dwie grupy. Brak mat stwierdzono w grupach wyłączonych z użytkowania. Wychowawcy grup, które nie funkcjonowały podczas okresu wakacyjnego mają za zadanie zabezpieczenie wyposażenia podległych im pomieszczeń. Po konsultacjach wśród pracowników podjęto decyzję o rozszerzeniu zaopatrzenia łazienek grup wychowawczych także w maty antypoślizgowe przy umywalkach. Zostanie to zrealizowane w miarę posiadanych przez zakład środków finansowych.
14. Zgodnie z zaleceniem dotyczącym przeprowadzenia szkoleń z zakresu ochrony praw dziecka w prawie międzynarodowym i krajowym oraz stosowania środków przymusu bezpośredniego ta tematyka ujęta będzie w najbliższym planie szkoleń pracowników zakładu czyli na rok szkolny 2014/15. W przypadku posiadania możliwości finansowych w bieżącym roku szkolnym – szkolenia zrealizowane zostaną wcześniej. Większość pracowników jest już przeszkolona w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
15. Przy najbliższym remoncie placówki, wymagającym uzyskania pozwolenia na budowę, uwzględniona zostanie konieczność dostosowania placówki do potrzeb osoby niepełnosprawnej.
16. Zalecenie dotyczące wyjaśnienia kwestii profilaktycznych badań medycznych wychowanków uznają za zasadne – o ile niemożliwe było ustalenie stanu faktycznego w dniu kontroli. Wyjaśniam, że profilaktyką zdrowotną objęci są wychowankowie z chwilą przyjęcia do Zakładu Poprawczego. Pielęgniarka, u nowoprzyjętych wychowanków, dokonuje pomiaru słuchu, wzorku, RR, BMI, sprawdza postawę ciała, stopy, skórę, włosy. Lekarz pediatra zatrudniony w tutejszej placówce bada wychowanków i weryfikuje do dalszych koniecznych badań profilaktycznych lub leczenia. W ramach badań profilaktycznych, każdy wychowanek ma wykonany przegląd jamy ustnej u lekarza stomatologa, wykonywane są szczepienia ochronne oraz przeprowadzane są pogadanki, wyświetlane filmy o tematyce zdrowotnej i profilaktyce uzależnień i profilaktyce zakażeń. Każdy wychowanek przed przystąpieniem do zajęć w warsztatach szkolnych, poddany jest badaniu przez lekarza specjalistę medycyny pracy, który w zależności od potrzeb zleca dokonanie dodatkowych badań. Przeprowadzanie profilaktycznych badań medycznych wychowanków jest potwierdzane w dokumentacji zdrowotnej wychowanków, prowadzonej przez placówkę.

Z uprzejmym szacunkiem

DYREKTOR
mgr Wiesław Guziński

Otrzymują:

1. Dyrektor Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji Ministerstwa Sprawiedliwości w Warszawie,
2. Prezes Sądu Okręgowego w Bydgoszczy,
3. a/a

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-744189-VII-720.8.3/13/WS

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

Warszawa, 2013 -11- 2 5

Pani
sędzia Monika Lewoc
Zastępca Dyrektora Departamentu
Wykonywania Orzeczeń i Probacji
Ministerstwa Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Szanowana Pani Dyrektoro,

Uprzejmie dziękuję za udzielenie odpowiedzi zawartej w piśmie z dnia 22 października 2013 r. (DWOiP III 072-22/13/3) w sprawie zaleceń pracowników Zespołu „Krajowy Mechanizm Prewencji” (dalej: KMP) wydanych w celu poprawy stanu przestrzegania praw przysługujących wychowankom Młodzieżowego Ośrodka Adaptacji Społecznej w Szubinie.

Jednocześnie pragnę ponownie podkreślić, że w ocenie pracowników KMP przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich (Dz. U. z 2001 r. Nr 124, poz. 1359 ze zm.) nie mogą stanowić podstawy przeprowadzania kontroli osobistej nieletnich. Tak jak wskazała Pani Sędzia § 2 pkt. 20 rozporządzenia zawiera definicję kontroli osobistej. Jednakże szczegółowe uprawnienia pracowników ochrony stosują już jedynie pojęcie *kontroli i przeszukania osobistego*. Tak jak pracownicy Mechanizmu wskazali w Raporcie kontrola osobista stanowi najpoważniejszą ingerencję w prawo do prywatności i intymności, tym samym upoważnienia do jej dokonywania nie można domniemywać z treści przepisu art. §105⁹ ust. 1 pkt 3 wspomnianego rozporządzenia. Pragnę także powtórnie zaznaczyć wątpliwości związane z uregulowaniem kontroli osobistej w rozporządzeniu w zakresie swojej zgodności z wynikającym z art. art. 31 ust. 3 oraz art. 41 ust. 1 Konstytucji wymogiem zachowania ustawowej formy ograniczeń z zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw.

Nie sposób w tym miejscu nie przywołać wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 października 2013 r. (Sygn. akt U 7/12), wydanego w związku z wnioskiem Rzecznika

Praw Obywatelskich, kwestionującym przepisy regulujące kontrolę osobistą cudzoziemców przebywających w strzeżonych ośrodkach lub aresztach w celu wydalenia. Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego uznali, że *zarówno wolność osobista (art. 41. ust. 1 Konstytucji) jak i wolność od ingerencji w prywatność (art. 47 Konstytucji) nie mają charakteru absolutnego. Jednakże kontrola osobista cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia, podobnie jak w przypadku osób pozbawionych wolności w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa czy skazaniem na karę pozbawienia wolności, stanowi szczególną ingerencję w wolność osobistą człowieka - tym bardziej, że kontrola osobista jest dodatkowym zawężeniem wolności osobistej. Dlatego **przesłanki dopuszczalności kontroli osobistej człowieka pozbawionego już wolności osobistej nigdy nie mogą być pozostawione prawodawcy podustawowemu. Zawsze wymagają formy ustawy.** Ustawodawca musi określić przesłanki te w sposób zupełny i precyzyjny. Kontrola osobista jako czynność ingerująca głęboko w sferę praw i wolności jednostki nie może być klasyfikowana jako kwestia organizacyjno-porządkowa.*

Chciałbym również zaznaczyć, że stanowisko w zakresie konieczności dostosowania zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich do potrzeb osób niepełnosprawnych zostało zawarte w piśmie z dnia 24 września 2013 r. dotyczącym Zakładu Poprawczego w Barczewie (RPO-729748-VII-720.8.3/13/WS)..

Zwracam się również z uprzejmą prośbą o przedstawienie stanowiska w przedmiocie zalecenia skierowanego do Ministerstwa Sprawiedliwości, a dotyczącego zapewnienia przedmiotowej placówce środków finansowych na wskazane w Raporcie inwestycje.

2 g...
Zastępca Dyrektora Zespołu
"Krajowy Mechanizm Prewencji"
Marcin Mazur

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-744189-VII-720.8.3/13/WS

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa, 2013 -11- 25

Zespół
"Krajowy Mechanizm Prewencji"

**Pan
Wiesław Guziński**
Dyrektor
Młodzieżowego Ośrodka Adaptacji
Społecznej
ul. Kcyńska 36
89-200 Szubin

Uprzejmie dziękuję za przesłanie odpowiedzi na Raport pracowników Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji Młodzieżowego Ośrodka Adaptacji Społecznej w Szubinie.

Na wstępie pragnę zaznaczyć, że sporządzając Raport pracownicy Krajowego Mechanizmu Prewencji opierają się na informacjach uzyskanych m.in. poprzez rozmowy z personelem wizytowanej placówki oraz osobami pozbawionymi wolności.

Mając to na uwadze chciałbym podkreślić, że informacje dotyczące kontroli osobistych oraz nadzoru nad rozmowami telefonicznymi uzyskane zostały od pracowników placówki podczas oglądu pomieszczeń Zakładu. W ocenie przedstawicieli KMP powyższe działania nie znajdują umocowania w obowiązujących przepisach w związku z czym sformułowane zostały stosowne zalecenia.

Również zalecenie dotyczące stosowania art. 66 § 4 i § 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2013 r. poz. 1165 ze zm.) sformułowane zostało na podstawie informacji uzyskanych od pracownika kierowanej przez Pana Dyrektora jednostki. Wynikało z nich, że do odwiedzin uprawniona jest jedynie rodzina lub opiekunowie prawni. Z uwagi na wykluczenie osób uprawnionych na podstawie ww. przepisów, w Raporcie wskazano na potrzebę zmiany przyjętej w placówce praktyki.

Podobnie zalecenia dotyczące przyznawania maszynek do golenia oraz stosowania kar pozaregulaminowych sformułowane zostały na podstawie rozmów z nieletnimi.

Należy podkreślić, że jednym z zadań przedstawicieli Mechanizmu jest przedstawianie warunków panujących w wizytowanych jednostkach prezentowanych także przez osoby pozbawione wolności. Są to opinie i spostrzeżenia, które nie zawsze są znane administracji zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, a odzwierciedlają codzienne problemy wychowanków.

W odniesieniu do sprawy badań wychowanków na obecność w ich organizmie narkotyków i alkoholu uprzejmie informuję, że proponowane przez Państwa rozwiązanie, czyli uzyskanie ramowej zgody rodziców na przeprowadzanie badań nie znajduje oparcia w przepisach ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2012 r. poz. 742 ze zm.), dalej ustawa. W art. 17 ust. 1 ustawy jest wskazane, że *pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, ma prawo do wyrażenia zgody na przeprowadzenie badania lub udzielenie innych świadczeń zdrowotnych przez lekarza.* W ust. 2 tego przepisu wskazane jest dodatkowo, że *przedstawiciel ustawowy pacjenta małoletniego, całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody, ma prawo do wyrażenia ww. zgody. W przypadku braku przedstawiciela ustawowego prawo to, w odniesieniu do badania, może wykonać opiekun faktyczny.* Przywołana regulacja uprawnia także nieletniego do wyrażenia swojej woli w przedmiotowej sprawie. Ponadto treść przywołanego przepisu posługuje się pojęciem zgody na badanie i należy rozumieć to jako konieczność uzyskiwania aprobaty do każdego planowanego badania. W ocenie pracowników KMP w przypadku podejrzenia popełnienia przez nieletniego czynu zabronionego do przeprowadzania wspomnianych badań uprawniona jest Policja.

Ponadto mając na uwadze wskazane przez Pana Dyrektora zamiary wprowadzenia modyfikacji w dokumentach regulujących funkcjonowanie nieletnich w placówce, zwracam się z prośbą o przesłanie tekstów zmienionych regulaminów.

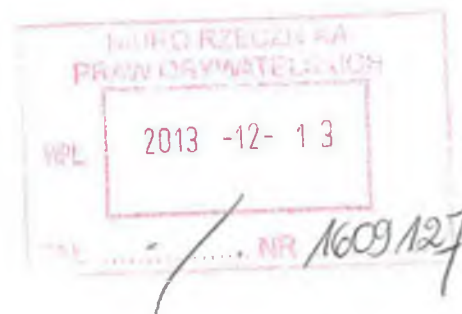
Wojciech Sądownik
Wojciech Sądownik
Specjalista

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji

Al. Ujazdowskie 11
00-950 WARSZAWA Skr. Pocz. 33
Centrala tel. 52 12 888

DWOiP III 072 - 22/13/8

Warszawa, dnia 12. 12. 2013 r.

Pani

Justyna Róża Lewandowska

Dyrektor Zespołu

Krajowego Mechanizmu Prewencji

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

Pracownia Pani Dyrektora

W odpowiedzi na pismo z dnia 25 listopada 2013 roku (sygn. RPO-744189 - VII-720.8.3/13/WS), uprzejmie przedstawiam informację dotyczącą zalecenia zapewnienia Młodzieżowemu Ośrodkowi Adaptacji Społecznej w Szubinie środków finansowych na zakup agregatu prądotwórczego, docieplenia budynku oraz usunięcia przyczyn zawilgocenia pomieszczeń piwnicznych budynku głównego.

Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji (dalej DWOiP) w czerwcu 2013r. prowadził analizę stanu faktycznego i potrzeb zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich w zakresie stanu zabezpieczenia w agregaty prądotwórcze. Z uzyskanych informacji wynikało, że zakład w Szubinie posiada 12 – letnią instalację lamp akumulatorowych, które w przypadku przerwy w dostawie prądu zabezpieczają oświetlenie ciągów komunikacyjnych.

W wyniku przeprowadzonej analizy sytuacji placówek, Departament Budżetu i Efektywności Finansowej, poparł stanowisko DWOiP w zakresie konieczności wyposażenia placówek w awaryjne źródła zasilania w energię elektryczną. W budżecie na rok 2014 zakład w Szubinie posiada zaplanowane środki na zakup agregatu prądotwórczego.

Placówka ma przyznane również środki na docieplenie dachu budynku stolarni. Jest to jedyny obiekt w zakładzie, który wymaga tego rodzaju remontu.

Dyrektor, po zakończeniu powyższego remontu, planuje również wyeliminowanie przyczyn zawilgocenia pomieszczeń piwnicznych budynku głównego. W tym celu w pierwszej kolejności wystąpi o zabezpieczenie środków finansowych na projekt opracowania dokumentacji technicznej, a po jej sporządzeniu, środków na wykonanie powyższego remontu.

2 powołaniem

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Wykonania Orzeczeń i Probacji

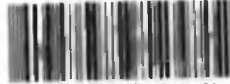
Mirosław Przybylski
sędzia

Zakład Poprawczy Młodzieżowy Ośrodek Adaptacji Społecznej

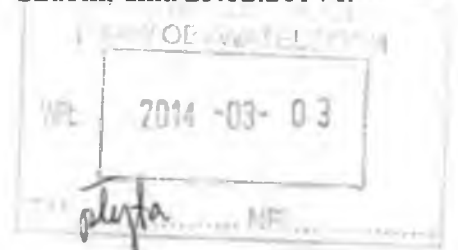
w Szubinie

ul. Kcyńska 36 89 - 200 Szubin tel. (52) 384 - 28 - 19
Fax. (52) 384 - 80 - 70, Regon 000321744, NIP 562 - 13-74-076
www.zpszubin.pl mail: sekretariat@szubin.zp.gov.pl

RPW/21756/2014 N
Data: 2014-03-03

Szubin, dnia 25.02.2014 r.

L. Dz. I - 114/14

Dotyczy: RPO-744189-VII-720.8.3/13/WS

Sprawa nr: KMP.573.18.2014.WS

Szanowny Pan

Wojciech Sadownik
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-950 Warszawa

Krajowy Mechanizm Prewencji

W odpowiedzi na pismo z dnia 25 listopada 2013 oraz pismo z dnia 12 lutego 2014 r. przesyłam zaktualizowaną wersję Regulaminu pobytu wychowanka w Zakładzie Poprawczym Młodzieżowym Ośrodku Adaptacji Społecznej w Szubinie (wersja elektroniczna na płycie CD).

Z uwagi na konieczność dokonania wielu analiz oraz uzgodnienia stanowisk, prace nad aktualizacją tego fragmentu prawa wewnętrznego przedłużyły się.

Przepraszam za opóźnienie wobec deklarowanego wcześniej terminu.

z powierzeniem

DYREKTOR
mgr Mieszko Guzowski

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 2014 -03- 3 1

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.573.18.2014.WS

**Pan
Wiesław Guziński**
Dyrektor
Młodzieżowego Ośrodka Adaptacji
Społecznej
ul. Kcyńska 36
89-200 Szubin

Uprzejmie dziękuję za przesłanie zmienionych procedur i regulaminów obowiązujących w Zakładzie Poprawczym Młodzieżowym Ośrodku Adaptacji Społecznej w Szubinie.

Jednocześnie w odniesieniu do procedur kontroli wychowanka na obecność alkoholu i narkotyków chciałbym zaznaczyć, że przepisy ustawy z dnia z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2012 r. poz. 742 ze zm.), dalej ustawa, określają m.in. obowiązki podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych związane z prawami pacjenta (art. 1 pkt 3 ustawy). Tym samym nie dotyczą działań pracowników ochrony czy też pedagogicznych. Ponadto w odniesieniu do zatrudnionej w placówce pielęgniarki należy zaznaczyć, że zgodnie z regulacjami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 listopada 2007 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego (Dz. U. z 2007 r. Nr 210, poz. 1540) średni personel medyczny nie może bez zlecenia lekarskiego przeprowadzać badań na obecność w organizmie narkotyków i alkoholu. W związku z tym przyjęte przez Państwa rozwiązanie (uzyskiwanie pisemnej zgody wychowanka na przeprowadzenie przedmiotowego badania) nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach i musi zostać zmienione.

W korespondencji zwrotnej proszę o powołanie się na numer sprawy:
KMP.573.18.2014.WS.

Wojciech Sądownik
Wojciech Sądownik
Specjalista

Zakład Poprawczy Młodzieżowy Ośrodek Adaptacji Społecznej

w Szubinie

ul. Kcyńska 36 89 – 200 Szubin tel. (52) 384 – 28 – 19
Fax. (52) 384 – 80 – 70, Regon 000321744, NIP 562 – 13-74-076
www.zpszubin.pl mail: sekretariat@szubin.zp.gov.pl

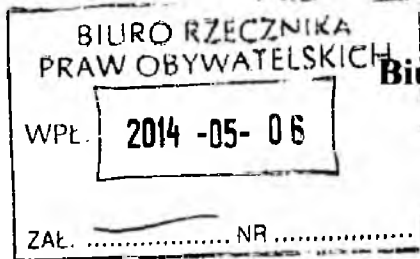

RPW/38853/2014 P
Data: 2014-05-06

Szubin, dnia 25.04.2014 r.

L. Dz. I – 226/14

Dotyczy: KMP.573.18.2014.WS

Pan Wojciech Sadownik
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji
Al. Solidarności 77
00-950 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 31.03.2014 r. pragnę zająć stanowisko w kwestii kontroli na obecność alkoholu lub narkotyków w organizmie wychowanka zakładu poprawczego.

Zgodnie z Regulaminem pobytu wychowanka w Zakładzie Poprawczym MOAS w Szubinie (pełna wersja została przekazana przez nas Rzecznikowi Praw Obywatelskich), przyjętym po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Zakładu w dniu 31.01.2014 r., w naszej placówce, wychowanek może poddać się kontroli narko- i alko-testem. Dzieje się tak wyłącznie w przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że wychowanek znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków oraz za pisemną zgodą wychowanka. Badania dokonuje wychowanek (postępując z godnie z instrukcją umieszczoną na opakowaniu testu) w obecności pracowników pedagogicznych, przy zachowaniu warunków zapewniających poszanowanie godności wychowanka. Procedura ta wypełnia zapis §4.1.3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich (Dz.U. 2001.124.1359 z późn. zmianami), który mówi, że w zakłady poprawcze typu otwartego są przeznaczone dla nieletnich, którzy ... *wyrażają wolę uczestniczenia w procesie resocjalizacji*. Żaden przepis nie precyzuje i nie może precyzować, jakie kwestie podlegające umowie między zakładem a wychowankiem, powinny znaleźć się w Indywidualnym Planie Resocjalizacji. Nie mają zatem zastosowania w naszym przypadku przepisy dotyczące pacjentów czy kuratorów sądowych, gdyż żadne działania w opisanej kwestii nie są podejmowane wbrew woli nieletniego. Brak zgody nieletniego na przeprowadzenie kontroli nie jest również zagrożony sankcjami. Istotną okolicznością w sprawie dla Rzecznika Praw Obywatelskich jest tu intencja naszych działań. Zmierzają one do zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa wszystkim wychowankom i pracownikom. Ewentualny przypadek wyrządzenia krzywdy wychowankowi lub pracownikowi (do utraty zdrowia lub życia) przez nieletniego znajdującego się w stanie zaburzonej świadomości, z pewnością spowodowałby skierowanie pod adresem dyrektora zakładu zarzutu niedopełnienia obowiązków – nie tylko ze strony Rzecznika ale także innych organów. Ponadto nic mi nie wiadomo o przepisie, który zabraniałby placówce podejmować tego typu starania, które podnoszą poziom porządku i bezpieczeństwa placówki, nie noszą znamion poniżającego i nieludzkiego traktowania oraz są podejmowane za porozumieniem stron.

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR

mgr Wiesław Guziński

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa,

2014 -06- 24

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.573.18.2014.WS

**Pan
Wiesław Guziński**
Dyrektor
Młodzieżowego Ośrodka Adaptacji
Społecznej
ul. Kcyńska 36
89-200 Szubin

W odpowiedzi na pismo z dnia 25 kwietnia 2014 r. (L. Dz. I-226/14) uprzejmie informuję, że wątpliwości nasuwa dobrowolność poddania się nieletniego badaniu na obecność narkotyków w organizmie. Należy pamiętać, że wychowankowie pozostają w stosunku zależności od personelu. Pomimo, iż w przywołanej procedurze nie są przewidziane sankcje w przypadku odmowy poddania się przedmiotowym badaniom to właśnie ww. zależność będzie powodowała, że wychowankowie będą czuli się w obowiązku wyrazić zgodę na przeprowadzenie testu.

Odmianą kwestią jest przeprowadzenie badań na obecność w organizmie środków odurzających przez lekarzy. Lekarz jako osoba uprawniona do wykonywania m.in. badań, zabiegów medycznych i diagnostycznych, zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarz dentystry (Dz. U. z 2011 r. Nr 277, poz. 1634, z późn. zm.) może wykonać badania¹ za zgodą pacjenta. Jeśli pacjentem jest osoba małoletnia, każdorazowo niezbędna jest zgoda przedstawiciela ustawowego, a w przypadku nieletniego powyżej 16 roku życia konieczna jest również jego zgoda. W związku z powyższym przyjęta w placówce procedura nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach i wymaga zmiany.

W korespondencji zwrotnej proszę o powołanie się na numer sprawy:
KMP.573.18.2014.WS.

Wojciech Sadownik
Wojciech Sadownik
Specjalista

¹ Wykonywanie testu na obecność narkotyków można uznać za badanie medyczne, ponieważ dotyczy pobrania krwi, płwocin, potu, płynów jamy ustnej czy moczu.

Zakład Poprawczy
Młodzieżowy Ośrodek Adaptacji Społ
w Szubinie

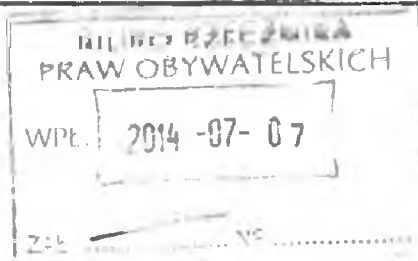

RPW/57882/2014 P
Data: 2014-07-07

ul. Kcyńska 36 89 – 200 Szubin tel. (52) 384 – 28 – 19
Fax. (52) 384 – 80 – 70, Regon 000321744, NIP 562 – 137
– 40-76
e-mail: sekretariat@szubin.zp.gov.pl

L.dz. I – 398/14

dotyczy pisma z dnia 24.06.2014 r. KMP.573.18.2014.WS

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji

Dyrekcja Zakładu Poprawczego Młodzieżowego Ośrodka Adaptacji Społecznej w Szubinie informuje, że w naszej placówce panują dobre relacje między wychowankami, a pracownikami. Pomimo zależności wychowanków od personelu, wychowankowie nie mają oporów, aby nie wyrazić zgody na badanie na obecność narkotyków w organizmie. Każdy wychowanek wie, że odmowa poddania się badaniu nie powoduje wobec niego żadnych sankcji.

Jednym z zadań placówki jest zapewnienie bezpieczeństwa wychowankom i pracownikom. Wrywkowe badania mają właśnie temu celowi służyć. Wychowanek po zażyciu narkotyku może być niebezpieczny dla siebie, innych wychowanków i pracowników. Obowiązujące u nas procedury badania na obecność narkotyków w organizmie ułatwiają nam pracę w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w placówce.

Nadmieniam, że w obowiązujących przepisach nie trafiliśmy na zapis, że w Zakładzie Poprawczym zabrania się wykonywania, za zgodą wychowanka, badania na obecność narkotyków w organizmie.

Z poważaniem

Dyrektor Szkoły

Józef Kardzis
mgr Józef Kardzis

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 31 lipca 2014

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.573.18.2014.WS

**Pan
Wiesław Guziński**
Dyrektor
Młodzieżowego Ośrodka Adaptacji
Społecznej
ul. Keyńska 36
89-200 Szubin

W odpowiedzi na pismo Pana Dyrektora (L.dz. I-398/14) uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej *organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa*. Oznacza to, że uprawnień organów państwowych nie można domniemywać oraz nie mogą być one nabywane w drodze upoważnienia przez uprawniony podmiot. W związku z powyższym wskazane w przedmiotowej odpowiedzi nie zawarcie w przepisach zakazu wykonywania, za zgodą wychowanka, badania na obecność narkotyków w organizmie nie może stanowić upoważnienia do przeprowadzania tych testów, gdyż wszelkie działania podejmowane wobec wychowanków przez pracowników kierowanej przez Pana Dyrektora placówki muszą być realizowane na podstawie obowiązujących przepisów.

Mając to na uwadze zwracam się ponownie o zmianę przedmiotowej procedury.

W korespondencji zwrotnej proszę o powołanie się na numer sprawy: **KMP.573.18.2014.WS**.

Wojciech Sadownik
Wojciech Sadownik
Specjalista...

Zakład Poprawczy Młodzieżowy Ośrodek Adaptacji Społecznej

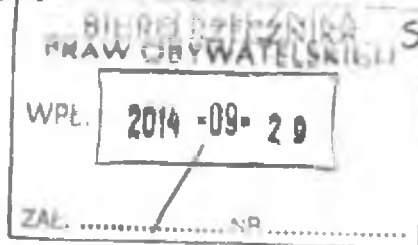
w Szubinie

ul. Kcyńska 36 89 – 200 Szubin tel. (52) 384 – 28 – 19
Fax. (52) 384 – 80 – 70, Regon 000321744, NIP 562 – 13-74-076
www.zpszubin.pl mail: sekretariat@szubin.zp.gov.pl

Szubin, dnia 24.09.2014 r.

L. Dz. I – 536/14

Dotyczy: KMP.573.18.2014.WS

RPW/79435/2014 P
Data: 2014-09-29

Wojciech Sadownik
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji
Al. Solidarności 77
00-950 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 19.09.2014 r. pragnę przeprosić za opóźnienie w udzieleniu odpowiedzi na pismo z dnia 31.07.2014 r. Podnoszona w korespondencji kontrowersyjna kwestia badań wychowanków wymaga wielu konsultacji i porozumień. Okres wakacyjny nie sprzyja pracom nad weryfikacją prawa wewnętrznego w związku z czym powstało opóźnienie. Poszukujemy koncepcji, która zapewnia bezpieczeństwo wychowankom, pracownikom i placówce a jednocześnie nie będzie sprzeczna z obowiązującymi przepisami prawa. Dodam, że obowiązujące uregulowania wewnętrzne, funkcjonujące od stycznia b.r., po korekcie wynikającej z zalecenia Rzecznika Praw Obywatelskich, nie stanowią źródła jakichkolwiek nieporozumień czy kwestii spornych między wychowankami a pracownikami placówki. Dążąc jednak do zaspokojenia oczekiwań Rzecznika uznaliśmy, że dokonamy kolejnej zmiany w regulaminie pobytu wychowanka tj. ujętej w punkcie 20 Procedurze kontroli wychowanka na obecność alkoholu w organizmie oraz w punkcie 21 Procedurze kontroli wychowanka na obecność narkotyków w organizmie. Planowany kierunek zmian zakłada, że badania opisane w w/w procedurach dokonywane będą na zlecenie lekarza. Zgodnie z procedurą tworzenia prawa wewnętrznego, nowa wersja regulaminu pobytu wychowanka zostanie opracowana przez komisję stałą Rady Zakładu i wejdzie w życie po zaopiniowaniu przez Radę na posiedzeniu plenarnym. Dokona się to najpóźniej w grudniu b.r. Nową wersję dokumentu niezwłocznie prześlemy. Do tego czasu w dniu 01.09.2014 r. Dyrektor zarządzeniem wewnętrznym 08 z dnia 01.09.2014 r. zawiesił stosowanie kwestionowanych przez Rzecznika zapisów prawa wewnętrznego. Z uwagi na bezwzględną konieczność zachowania bezpieczeństwa wdrożono jednocześnie - tym samym zarządzeniem - tymczasowe rozwiązanie, określające możliwość wykonywania badań wychowanków narko – i alko-testem na zlecenie lekarza. Pragnę na koniec z zadowoleniem i satysfakcją zauważyć, że opisywane procedury stanowią jedyną kwestię, co do której zaistniała różnica zdań między placówką a Rzecznikiem. Całość pozostałych uregulowań, stanowiących przecież ogromny obszar, spotkała się z pozytywnym odbiorem ze strony zespołu wizytującego, podobnie, jak ich funkcjonowanie w praktyce.

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR
mgr Wiesław Guziński

Do wiadomości: Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji
Ministerstwa Sprawiedliwości w Warszawie

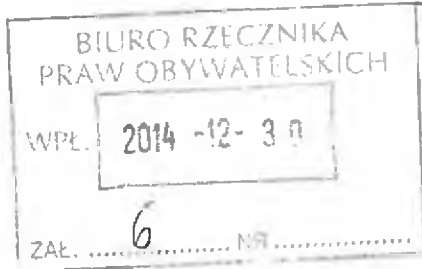
w Szubinie

ul. Kcyńska 36 89 – 200 Szubin tel. (52) 384 – 28 – 19
Fax. (52) 384 – 80 – 70, Regon 000321744, NIP 562 – 13-74-076
www.zpszubin.pl mail: sekretariat@szubin.zp.gov.pl

Szubin, dnia 23.12.2014 r.

L. Dz. I – 726/14

Dotyczy: KMP.573.18.2014.WS

Wojciech Sadownik
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji
Al. Solidarności 77
00-950 Warszawa

W nawiązaniu do naszego pisma z dnia 24.09.2014 r. (L.dz. 1-536/14) pragnę poinformować, że Rada Zakładu ZP MOAS w Szubinie, na swym posiedzeniu w dniu 17.12.2014 r., zaopiniowała pozytywnie zmodyfikowaną wersję dwóch procedur, stanowiących załączniki do regulaminu pobytu wychowanka. W związku z powyższym, w dniu 17.12.2014 r. wprowadziłem nową wersję Procedur kontroli na obecność alkoholu i na obecność narkotyków w organizmie wychowanka (załączniki nr 20 i 21).

Dodam, że zmiana dotyczy dokonywania badań wychowanka na podstawie zlecenia lekarskiego. Nie bez znaczenia jest również fakt konieczności wyrażenia zgody na badanie ze strony wychowanka. Uważamy, że współpraca ze strony kontrolowanego jest warunkiem dokonania badania w warunkach zakładu. Zgoda ta nie jest też tak oczywista, jak sugerują Państwo w swoim piśmie z dnia 24.06.2014 r. określając wychowanka jako osobę „pozostającą w stosunku zależności od personelu”.

Wierzę, że aktualne uregulowanie spornej kwestii, daje Rzecznikowi podstawy do oceny działań Zakładu jako zgodnych z prawem. Uznaję, że mimo dodatkowych obwarowań, obecna wersja regulaminu pozwala nam na zapewnienie bezpieczeństwa wychowankom placówki. Mam też nadzieję, że Ustawodawca mając na uwadze względy bezpieczeństwa, da zakładom dla nieletnich delegację ustawową do przeprowadzania w/w badań określając warunki, jakie muszą być przy tym spełnione.

W załączeniu:

1. Procedura kontroli na obecność alkoholu w organizmie wychowanka.
2. Procedura kontroli na obecność narkotyków w organizmie wychowanka.

Z poważaniem
DYREKTOR
mgr Wiesław Guziński

Do wiadomości: Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji
Ministerstwa Sprawiedliwości w Warszawie

Zakład Poprawczy Młodzieżowy Ośrodek Adaptacji Społecznej

w Szubinie

ul. Kcyńska 36 89 – 200 Szubin tel. (52) 384 – 28 – 19
Fax. (52) 384 – 80 – 70, Regon 000321744, NIP 562 – 13-74-076
www.zpszubin.pl mail: sekretariat@szubin.zp.gov.pl

Szubin, dnia 20.05.2015 r.

L. Dz. I – 59/15

Dotyczy: DWOiP III 5330-2/15/3
unp 156123-00489
KMP.573.18.2014.WS

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
Wpł	2015 -05- 26
Zał. 3	NR

Ministerstwo Sprawiedliwości
Departament Wykonania Orzeczeń i
Probacji
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

W nawiązaniu do pisma z dnia 23.01.2015 r. pragnę poinformować, że w dniu dzisiejszym wdrożyłem nową wersję Regulaminu pobytu wychowanka w ZP MOAS w Szubinie w części dotyczącej kontroli wychowanka na obecność alkoholu i narkotyków.

Zarządzeniem wewnętrznym nr 09/15 wdrożyłem nowy punkt 20 Regulaminu tj. Procedurę kontroli wychowanka na obecność alkoholu lub narkotyków w jego organizmie (w załączeniu). Treść wdrożonej procedury jest zgodna z projektem przesłanym do MS i w całości uwzględnia stanowisko MS sugerujące usunięcie z procedur wdrożonych w grudniu ub.r. zapisów odnoszących się do konieczności zlecenia badania przez lekarza i wyrażenia zgody na badanie przez wychowanka.

Do wiadomości: Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji

DYREKTOR
mgr Wiesław Guziński

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 2015 -07- 24

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.573.18.2014.WS

Pan
Wiesław Guziński
Dyrektor
Młodzieżowego Ośrodka Adaptacji
Społecznej
ul. Kcyńska 36
89-200 Szubin

Uprzejmie dziękuję za przesłanie zmienionej procedury *kontroli wychowanka na obecność alkoholu lub narkotyków w jego organizmie*.

Równocześnie uprzejmie informuję, że przyjęte rozwiązanie wykracza poza określone przez obowiązujące przepisy zasady pobytu wychowanków w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich. Chciałbym ponownie podkreślić, że zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej *organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa*. Oznacza to, że uprawnień organów państwowych nie można domniemywać oraz nie mogą być one nabywane w drodze upoważnienia przez uprawniony podmiot. W związku z powyższym wskazany w przedmiotowej procedurze obowiązek nieletnich do poddawania się badaniom na obecność alkoholu lub narkotyków w organizmie jest bezpodstawny. Wszelkie działania podejmowane wobec wychowanków przez pracowników kierowanej przez Pana Dyrektora placówki muszą być realizowane na podstawie obowiązujących przepisów.

Mając to na uwadze zwracam się ponownie o zmianę przedmiotowej procedury.

Do wiadomości:

Pan
Mirosław Przybylski
Dyrektor
Departamentu Wykonywania Orzeczeń i Probacji
Ministerstwo Sprawiedliwości

Wojciech Sądownik
Specjalista

Zakład Poprawczy Młodzieżowy Ośrodek Adaptacji Społecznej

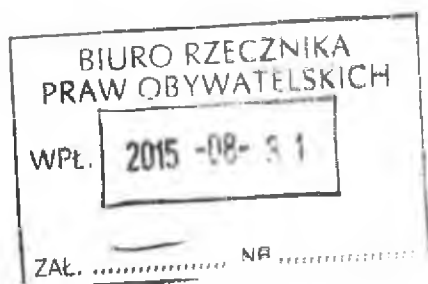
w Szubinie

ul. Kcyńska 36 89 – 200 Szubin tel. (52) 384 – 28 – 19
Fax. (52) 384 – 80 – 70, Regon 000321744, NIP 562 – 13-74-076
www.zpszubin.pl mail: sekretariat@szubin.zp.gov.pl

Szubin, dnia 25.08.2015 r.

L. Dz. I - 327 /15

Dotyczy: *KMP.573.18.2014.WS*

Szanowny Pan

Wojciech Sadownik
Krajowy Mechanizm Prewencji
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-950 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 24.07.15 r. (otrzymane w dniu 30.07.2015 r.) Dyrekcja Zakładu Poprawczego – MOAS w Szubinie informuje o braku możliwości zmiany procedury kontroli wychowanka na obecność alkoholu lub narkotyków w jego organizmie w kierunku oczekiwanym przez Rzecznika, gdyż obowiązująca wersja uwzględnia sugestie organu prowadzącego jakim jest dla zakładu Minister Sprawiedliwości.

Zakład Poprawczy w Szubinie poinformowany został, iż Ministerstwo Sprawiedliwości opracowało już założenia projektu ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz niektórych innych ustaw, w którym poruszono m.in. kwestię podmiotów upoważnionych do przeprowadzania badań na obecność alkoholu, środków odurzających i psychotropowych w organizmie nieletnich przebywających w zakładach poprawczych. Jest to dowód na to, że kwestie bezpieczeństwa, mają fundamentalne znaczenie dla funkcjonowania wychowanków, pracowników i całej placówki.

Konieczne jest także funkcjonowanie w zakresie obowiązującego prawa. Ponieważ obecnie brak jest ustawowych regulacji, które wprost zezwalałyby czy zabraniały pracownikom zakładów poprawczych przeprowadzania kontroli na obecność alkoholu czy środków odurzających wierzymy, że proponowane zmiany legislacyjne rozwieją mogące się rodzić dotąd wątpliwości.

E.H.

Otrzymują:

1. Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji Ministerstwa Sprawiedliwości.
2. a/a

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR
[Signature]
mgr **Wiesław Guziński**

BIURO

RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

2015 -09- 22

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.573.18.2014.WS

Pan

Mirosław Przybylski

Dyrektor

Departamentu Wykonywania Orzeczeń
i Probacji

Ministerstwo Sprawiedliwości

Al. Ujazdowskie 11

00-950 Warszawa

Szanowny Panu Dyrektore,

Dnia 31 lipca 2013 r. przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji przeprowadzili wizytację Młodzieżowego Ośrodka Adaptacji Społecznej w Szubinie. W wyniku podjętych czynności pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich sformułowali zalecenia, m.in. dotyczące zaprzestania przeprowadzania badań wychowanków na obecność w ich organizmie narkotyków i alkoholu przez pracowników MOAS. Przedstawiciele KMP zwrócili uwagę, że zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. *o postępowaniu w sprawie nieletnich* (Dz. U. z 2014 r. poz. 382 j.t.), dalej: upn, nie daje możliwości innej osobie niż kurator sądowy sprawujący nadzór nad nieletnim, zobowiązania nieletniego do poddania się badaniu w celu ustalenia w jego organizmie obecności alkoholu lub innego środka użytego w celu wprowadzenia się w stan odurzenia (art. 70b upn).

W odpowiedzi na Raport p. Monika Lewoc, Zastępca Dyrektora Departamentu Wykonywania Orzeczeń i Probacji Ministerstwa Sprawiedliwości, podzieliła stanowisko przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji. W odpowiedzi sędzia Lewoc wskazała m.in., że kwestię badań regulują jedynie przepisy w stosunku do nieletniego, wobec którego wykonuje się środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 kwietnia 2012 r. *w sprawie warunków i sposobu przeprowadzenia badań na obecność alkoholu lub innego środka użytego w celu wprowadzenia się w stan odurzenia w organizmie nieletniego* (Dz. U. z 2012 r. poz. 468). Ponadto ww. badania może przeprowadzić funkcjonariusz Policji, w przypadku popełnienia czynu zabronionego przez nieletniego.

Realizując zalecenie przedstawicieli KMP Dyrektor MOAS w Szubinie dokonał zmiany procedury *kontroli wychowanka na obecność alkoholu lub narkotyków w jego organizmie*.

Pismem z dnia 20 maja 2015 r. Dyrektor MOAS w Szubinie poinformował przedstawicieli Mechanizmu o wprowadzaniu kolejnej zmiany powyższej procedury. Wprowadzona regulacja przywracała zasady kontrolowania nieletnich zakwestionowane przez pracowników BRPO i sędzię Lewoc.

W odpowiedzi na to pismo, przekazanej do wiadomości Pana Dyrektora, przedstawiciele Mechanizmu podkreślili, że zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej uprawnien organów państwowych nie można domniemywać oraz nie mogą być one nabywane w drodze upoważnienia przez uprawniony podmiot.

W kolejnej odpowiedzi z dnia 25 sierpnia br. Dyrektor MOAS w Szubinie poinformował o braku możliwości zmiany przedmiotowej procedury. Zgodnie z relacją Dyrektora MOAS w Szubinie, został on poinformowany, iż Ministerstwo Sprawiedliwości opracowało już założenia projektu ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz niektórych innych ustaw, w którym poruszono m.in. kwestię podmiotów upoważnionych do przeprowadzania badań na obecność alkoholu, środków odurzających i psychotropowych w organizmie nieletnich przebywających w zakładach poprawczych. W opinii Dyrektora MOAS w Szubinie jest to dowód na to, że kwestie bezpieczeństwa, mają fundamentalne znaczenie dla funkcjonowania wychowanków, pracowników i całej placówki. Dyrektor podkreślił, że konieczne jest także funkcjonowanie w zakresie obowiązującego prawa. Z treści pisma Pana Dyrektora MOAS w Szubinie wynika, że pomimo braku podstawy prawnej zawartej w ustawie, w dalszym ciągu pracownicy MOAS w Szubinie będą przeprowadzać badanie na obecność narkotyków i alkoholu w organizmie wychowanków opierając się na założeniach do projektu ustawy o zmianie upn.

Zgodnie z art. 87 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej *źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia*. Przyjęte przez Dyrektora MOAS w Szubinie założenie, że uprawnienia pracowników zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich mogą wynikać z założeń projektu ustawy o zmianie upn jest błędne. Mając na uwadze stanowisko Dyrektora MOAS w Szubinie chciałbym podkreślić, że w obowiązującym stanie prawnym pracownicy zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich nie są uprawnieni do przeprowadzania badań wychowanków na obecność w ich organizmie narkotyków i alkoholu. Uprawnienia pracowników powyższych placówek muszą wynikać wprost z przepisów. Przywołany art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej nie pozostawia wątpliwości, *w państwie demokratycznym, w którym rządzi prawo, organy władzy publicznej mogą powstać tylko na podstawie prawa, a normy prawne*

muszą określać ich kompetencje, zadania i tryb postępowania, wyznaczając tym samym granice ich aktywności. Organy te mogą działać tylko w tych granicach. O ile jednostka ma swobodę działania zgodnie z zasadą, że co nie jest wyraźnie zabronione przez prawo, jest dozwolone, to organy władzy publicznej mogą działać tylko tam i o tyle, o ile prawo je do tego upoważnia, przy czym obywatel może zawsze domagać się podania podstawy prawnej, na jakiej organ podjął konkretną działalność (W. Skrzydło Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. LEX 2013).

Mając to na uwadze na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2015 r., poz. 1064 ze zm.) zwracam się z uprzejmą prośbą o przedstawienie stanowiska Pana Dyrektora w przedmiotowej sprawie. W korespondencji zwrotnej proszę o powołanie się na numer sprawy: **KMP.573.18.2014.WS.**

2 przelewanie

DYREKTOR ZESPOŁU
Justyna Róża Lewandowska
Justyna Róża Lewandowska

Do wiadomości:

Pan
Wiesław Guziński
Dyrektor
Młodzieżowego Ośrodka Adaptacji Społecznej
ul. Kcyńska 36
89-200 Szubin

RPW/64088/2015 P
Data: 2015-10-12

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji
Al. Ujazdowskie 11
00-950 WARSZAWA Skr. Pocz. 33
Centrala tel. 52 12 888

Warszawa, dnia **5/10** 2015 roku

DWOiP. III. 072 - 20/15
131003 - 00252

Pani
Justyna Róża Lewandowska
Dyrektor Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji
ul. Solidarności 77
00-090 Warszawa

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2015 -10- 12
ZAL.	NR

Przebieg Pierś dyktów

W nawiązaniu do Pani pisma z dnia 22 września 2015 roku (sygn. KMP.573.18.2014.WS), dotyczącego funkcjonującej w Młodzieżowym Ośrodku Adaptacji Społecznej w Szubinie *procedury kontroli wychowanka na obecność alkoholu lub narkotyków w jego organizmie*, uprzejmie przedstawiam stanowisko Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji (dalej DWOiP).

Należy się zgodzić ze stwierdzeniem, iż ustawa z dnia 26 października 1982 roku *o postępowaniu w sprawach nieletnich* – upn (j.t. – Dz. U. z 2014r., poz. 382) nie upoważnia pracowników zakładów poprawczych do przeprowadzania testów na obecność w organizmie wychowanków alkoholu lub środków odurzających. Wydane na podstawie ww. ustawy rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 kwietnia 2012 roku *w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania badań na obecność alkoholu lub innego środka użytego w celu wprowadzenia się w stan odurzenia w organizmie nieletniego* (Dz. U. z 2012r., poz., 468) dotyczy jedynie nieletnich, wobec których zastosowano środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego.

Odnosząc się do natomiast do szczegółowych rozwiązań funkcjonujących obecnie w obrocie prawnym w zakresie przeprowadzania badań alkometrem, czy też testami na zawartość środków odurzających i psychotropowych w organizmie nieletnich przebywających w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz osób uprawnionych do ich wykonania należy stwierdzić, iż na gruncie ustawowym brak jest obecnie regulacji, które wprost upoważniałyby pracowników zakładów i schronisk dla nieletnich do ich przeprowadzania. Uprawnienia te są w sposób pośredni wywodzone z przepisów regulujących realizację zadań powierzonych zakładom poprawczym i schroniskom (m.in. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości *w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich* – j.t. Dz. U. z 2014r. poz. 1054, rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 maja 2007r. *w sprawie szczególnych warunków i trybu postępowania*

leczniczego, rehabilitacyjnego i reintegracyjnego w stosunku do osób uzależnionych umieszczonych w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich – j.t. Dz. U. z 2012r., poz. 124 ze zm).

W świetle powyższego, konstrukcja taka może budzić wątpliwości w zakresie konstytucyjnych praw i wolności szczególnie wobec innych regulacji dotyczących tej problematyki (np. Kodeks karny wykonawczy). Jednakże, co również zauważyła Pani Rzecznik Praw Obywatelskich w piśmie z dnia 30 marca 2015r., w ramach prowadzonej działalności resocjalizacyjnej zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich nie można podważyć zasadności wykonywania testów w razie podejrzeń, że osoby umieszczone w tych placówkach wprowadziły się w stan upojenia alkoholowego czy odurzyły się innymi substancjami. Oczywiście dla zapewnienia konstytucyjności tego rozwiązania zasadnym jest zamieszczenie w akcie rangi ustawy zapisów, które w sposób wyraźny wskażą osoby uprawniony do ich wykonywania. W celu zapewnienia tego, Ministerstwo Sprawiedliwości podjęło stosowne prace legislacyjne i opracowało *założenia projektu ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz niektórych innych ustaw.*

2 grudnia

Ministerstwo Sprawiedliwości
Dziękuję za wiadomość
Pani Rzecznik Praw Obywatelskich
P. 011 634 41 21 - 011 634 41 21
www.ms.gov.pl